

waituttaapi walistusta.

Irstaisuutta, ilkeyttä
 kungin peittämän pitäisi,
 niin kuin kissa kiirehesti
 saastaisuudensa salaapi.

Keittämällä kattilasfa
 piki termasta tuleepi,
 rinnassakin riehuwassa
 paha paatumaan rupeepi.

Kyllä vielä wiisahalla,
 oikeana olemalla
 oma tundo tunne'aan;
 onnen tiellä onduwalle,
 pahalle ja paatuwalle
 laki wasta laitetaan.

Olempi on ylpeyttä
 ylpeyden ylen-katse,
 rebellinen retki maassa
 korkeampi korkeutta.

Poihto-loru, epä-luulo
 usealda uskotaan,
 oma näkö, oma kuulo
 kallis ylen katsotaan.

Usko käypi keweästi,
tutkimus on työlähämbi,
ehkä näin nyt nähtävästi
tiedon tiellä hyötyisämbi.

Teko-palvelus pyhyden
ilmoittaapi ilkeyttä,
niin kuin hyljäten hyvyhden
paha tunnon pimeyttä.

Missä oma onnen määrä
tunnon wallan waiwuttaa,
siellä woiton pyyhdy wäärä
waaran muille waiwuttaa.

Koska laiska köyhänäkin
laiskan waimon walitsee,
kaksi kerju-koppiäkin
taipaleella tarwitsee.

Ensin tyhmä työtä waiilla
itkawyyttä imettää,
fitte vielä sillä lailla
oman hyödyn häwittää.

Uni uusi, walhe wanha,
itse hengen heimolaisten
tuulen tuomat, luulon luomat
näöt nähdyt walwottaisa,

sihen asti ovat aina
 turhat toden tutkialle,
 kuin ei kartu niiden kautta
 pahasta jo paloitusta
 eikä hyötyä hyvälle.

Unen leikit lewotoina,
 nurjat näöt, kummat kuulot,
 ollen yöllä ohjatoina,
 herättävät hellät luulot,
 joita, vaikka walvotaan,
 useasti uskotaan.

Koska kowa luonnon luttu
 estävä on ennen tiedon
 tapauksen taipaleella,
 niin on turha tuhman tahto
 saada ilme salaisuudet
 taikauksen tiirikalla.

Kuka korwin kuuldeleypi,
 katseleypi kaksin filmin
 oudon woiman vaikutusta,
 kuvaillusta kummituksen,
 waan ei etsi syytä siihen,
 uskova on useasti
 itse ihmeitä petoksen.

Hengitä ei heränneensä
 taida näkö tavoittaa;
 luulo, näitä näyttäneenä,
 filmihin ne sioittaa.

Wäärin sitä wiisautta
 elämässä etsitään,
 jolla waiwan waikeutta
 luomisessa lisätään.
 Tustan alla weren tilkka
 onbi Luojan pyhän pilkka.
 Hyöty hyvä halpenee,
 kusfa kuusa enenee.

Wielä waitka wainon alla
 hyvä mutta hyödyttääpi,
 niin kuin kuuma rauta raukka
 wasarangin waristaapi.

Pahjaksi on kaikki luotu,
 sielullekin vielä suotu
 toiwon armas aamu-rusko
 lohdutusta loistamaan,
 walistus ja wahwa usko
 juonet pahat poistamaan.

Onnen tielle oikealle
 paatumata paetaan,
 tosta järkki korkealle

alahalba antetaan ;
 paras päivän paistehella
 ombi kungin kuljesteella.

Niin kuin Luoja luomisessa
 järkeä ja järjestystä
 iloksemme ilmoittaaapi,
 niimbä ombi niiden kautta,
 waikka wielä waillisesti,
 hywä meidängin menomme.

Wäärin wanha waiwojansa
 waikkeasti walittaa,
 ehkä tosin elosfansa
 itä raajat rasittaa;
 sillä lepo lähenee,
 kosta wäki wähenee.

Walittaja wanhuuttansa
 itse tuota ilmoittaaapi,
 että ehtinyt on mieli
 jälle lapsen laatuiseksi.

Kuolewaiset kulkemassa
 erin elämän merellä
 owat haudan haminassa
 toinen toistansa lähellä.

Wailla mielä miehen päässä
 työstä ombi tyhjä hyöty,

samaten kuin sarwistansa
 lehmän lypsä turha leikki.

Käden nuoren kuttulalle
 kumarassa kuljetaan,
 kokwana korkealle
 nöyrä niska tarwitaan.

Ensin wäärä wiekkahasti
 onneansa ongimassa
 ombi kyllä kyhry-selkä,
 mutta, kerran keksineenä
 onnen, sitte siivotoina
 warsin jäykkä warreldansa.

Syödyn tähden hyöriwäinen
 kelmi ombi kerkeästi
 muuttelewa muotoansa;
 mutta filmä siindäwäinen
 tundewa on rewon retket, —
 rewon retket, ketun keinot,
 joka, karwan kadotessa,
 vielä pindansa pitääpi.

Pila joskus pistäwäinen
 niin kuin meillä mehiläinen
 waifeutta waifuttaa,
 mutta mettä saawuttaa,
 sitä vastaan wapsahaisen,

soimu-sanan sortawaisen
 puusti saven puhkaisee,
 jälki jäänyt kimailee.

Järki wahwa, walistettu
 eroittaapi elämässä
 wasta toden walehestä,
 niin kuin päivä paistawainen
 warjon eroittaa walosta.

Jos maailma on ahdas aiwan,
 niin siirrä toivos tuonelaan;
 näin voitat woimatakin waiwan,
 voit olla walmis kuolemaan.

Kuin Luojahamme luotetaan,
 niin murhe maassa murretaan
 ahtauilla askareilla,
 riemulla edes riennetään
 ja ilostakin itketään
 maailman mandereilla.

Jolla ombi järjen puutos,
 joka hetki mielen muutos,
 ei se ehdi ikänään
 miehen töitä täyttämään.

Wendyämme manalaan,
 tullen siellä tuonelaan,

turha ombi työmme laatu
oman voiton syystä saatu.

Kohtuuden avulla kaiketi aina
hyödytys hyvästä viljellään,
vaan väärin käyksen luonnongin laina
turmion tuojaksi käännellään.

Useasti unhottaa
hylky hyvän-tekijänsä,
mutta koira koettaa
nuolla kättä kastiänsä.
Tuosta kyllä tunnetaan,
kulle arvo annetaan.

Ohdon syynin sivat haawat
ovat pahat parandaa,
heikot Herran armon saawat,
joita rikos rasittaa.

Tunnon laki tuomitseepi
kaikki tahdon tarkoitukset
ehdolliset elämässä;
hyödytyskin ombi halpa
ilman intoa hywyden,
ilkeänä ihmis-parka
paljon petoa pahempi.

Ilkeä on ihmiseksi,
kova, joka koston tähden

taikka itse iloksensa
toisen rautan raatelept,
pittistääpi piinan hetken.

Sokealle ombi soutu
vaarallinen waeldaisfa
kari-kiviien wälillä,
onnen merta melottaisfa
wailla järjen walitusta
warfin wahingo lähellä.

Kuin ei karta kainostellen
konna, häwäisten kotonfa,
irstaisuuden ilkeyttä,
koska koiran penikalla,
jostus soaisten fianfa,
ombi häpy hännäsfänsä,
niin on arwon anstiosfa
näistä penikka parembi.

Syndi ombi sydämessä
niin kuin formissa syhelmä,
joka kurja kuttuktaingin
waiwan waituttaa peräbdä.

Syndi ombi sielun welka,
josta isot interessit,
werot warfin waiteatkin
pun nttahan - - perfeleelle.

Onni, kusfa oikeutta
miehen mieli palwelee,
rauha, missä rakkautta
sydän sulaa suojelee.

Tarwe wiefas wietteleepi
riettahasti rikoksiin;
waan nyt wiisas kattaiseepi
työllä paulat puutoksiin.

Waino-miestä waarallista
ombi maassa ollut monda,
waan ei vielä wihollista
kehnommaa ja kelwotonda,
kuin on puutos kahden puolen
paitsi huojennusta huolen.

Peto kandaan karwojansa
ulos käsin käännettyinä,
mutta juonet julman miehen
owat salatut sisällä.

Wäki-wallan wäärä juoni,
joka tunnot tulistaa,
syöden, niin kuin wesi-suoni,
waldakunnat kufistaa.

Palo-wiina paljon juotu,
turmeleepi tunnon lahjan,

ruumihiingin rundeleeyti,
alendaapi arwon kaiten.

Pieni ombi piipun warji,
reikä pieni pitkin wartta,
mutta tukot tupakoita,
kuormat kulkewat läpitse.

Jos nyt liene liika parta
meillä merkki miehen mielen,
niin on huono huulden höytä
sitätä jäännös filmisämme.

Parrattoman poika-nulkin
nenä saanut satulansa
lasi-filmän laitokkista
merkitseepi menetystä
neron, waan ei näön aina.

Tunnolla tuhmallä fortawat sotkein
kundoa kurjat;
terwata kunta on kuitengin työläs,
waikoa warjin.

Ei wielä wiisauš rumakši ruostu,
waan se on kirkas kuin auringon hylki,
ehkä ei sokeat siihengän suostu;
järkensä jättänyt hullu sen hylki.

Pilkatengin pännällänsä
 wiisab wäärät woittelee,
 niin kuin hepo hännällänsä
 parmat pahat poistelee.

Esimiesten erhetykset
 turmelewat monen tunnon;
 pimenemisestä päivän,
 silloin sitä katsellessa,
 silmä pian pimiääpi.

Ruska kirkastuwat työllä
 auran kynsi, weitsi wyöllä,
 siellä leipä lewiää,
 näljän hätä häwiää.

Etuausa etsiwäinen
 halun työhön hawaitsee,
 sääriänsä sääliwäinen
 kerju-kepin ansaitsee.

Epä-lunlot, kummat kuulla,
 wiisahalda woitetaan,
 niin kuin aasin leuka-luulla,
 pilkalla jo poistetaan.

Meille järki, Suojan laina,
 taimahasta taritaan,
 niin kuin kuulle walo aina
 auringosta annetaan.

Maelluksen wainalloisen
 kowendääpi kelpo usko,
 että toivo elon toisen
 ombi onnen aamu-rusko.

Onni ombi oudollainen,
 muuttelewa muotoansa
 niin kuin nainen naurawainen
 toro-suuna toisinansa.

Peto, jota peljätään,
 raateleepi raajat waan,
 syndi, jota syleillään,
 saapi sielun hukkumaan.

Hiwomalla hiwutellen
 kiwi kallis kirkastuu,
 ahkerasti ajatellen
 miehen mieli wiifastuu.

Ihmisten omalla ilkeydellä
 riemu ja rakkaus raiskaillaan,
 kunnian kukka ja hedelmä hellä
 häpiän hallalla haaskaillaan.

Kaiteti on katuwalle,
 tunnon tielle tulewalle
 hyvän-suondo sielun suoja,
 auttajana armas Luoja.

muuttoamme muistuttaapi,
iloksemme ilmoittaapi
tofin toista elämää.

Mina tuli ainehista
korkealle kohoilee,
ruumihiesta ruupuvista
hengi hyvä ylenee.

Turhin tuota miestä meillä,
fangariksi sanellaan,
jolda joskus sodan teillä
turwattomat turmellaan;
se on suurin fangarista
kunniasa kuuluvista,
joka lesket lepyttää,
lasten huolet lievittää.

Kuin on mieli menetetty,
uskon kilpi unhotettu,
niin, kuin nuoli myrkytetty,
teräs kova, teroitettu,
käypi syndi sydämeen
läpi luiden ytimeen.

Eivä Luoja ole luonut
raukkojakaan raadelmaa,
eikä eläväistä suonut
suotta meidän surmattaa.

Joka jostus ehdollansa
wahingoita waikuttaa,
fitä tundo tuskallansa
rauhatoina rasittaa.

Niin kuin Halli haukkuvainen,
puolestansa purewainen
ombi tuima oma tundo,
kuin on haavoitettu tundo.

Matkustellen maailmasta,
tullen tuonen wierahaksi,
julkinen on juhla-waate
parannuksen puhdas paita.

Onneksensa woipi olla
kestisämme kerjäläinen
tappuraisessa takissa,
waan ei sielu siivotoina,
ruma synnin rupulissa
itse taiwahan ilossa.

Ilkeä on häijön itku,
ruma almua rukoilla,
niin kuin pahan paatuneena
Herran armoa anella.

Pahalla ja paatuneella,
synnin syistä saastuneella

ombi elo ensin nurja,
 sitte kuolo sangen kurja.

Epä-luulo, turha täällä,
 tunnon turmeleypi,
 mammonakin maamme päällä
 wiepi, wietteleypi
 hengen hellän harha-teille
 kurjin kulkemassa,
 tuopi vielä tuskan meille
 tuolla tuonelassa.

Apuakin annettaisja
 ombi taito tarpehelle,
 että ei se autetulle
 raskautta rasitusta.

Kiitollinen, oiwa ombi
 hyvä lahjasta hyvästä,
 niin kuin pelto pehmitetty
 jälle joka jyväisestä
 kasvattaapi kymmenengin.

Hellän suusta hembeästi
 sana suotta suikahtaa,
 lupauskin luisakahtaa,
 ehkä sittä enemmästi
 sitte walhe sitetään,
 petos luokfi liitetään.

Koska syvän syndisellä
paulatoina pahenee,
niin jo nimi ihmisellä
arwostansa alenee.

Kyllä luondo lapsiansa
aikanansa armahtaa,
waaroista ja waiwoistansa
kuolon kautta wapahtaa.

Kaskaudet raunioingin
kipu meille kierittää,
mutta kalma kallioingin
wiimein pojes wierittää.

Ilman mielsä ihmis-parla
häirähtyypi häpiään
niin kuin kärpäinengin arka
kptewähän kynttilään.

Totifesti toiwon alla
tuonelahan tulewalla
huoli kyllä huokenee,
walituskin waikenee.

Ehdon syh on syndywäinen
kautta tuhman tunnon, kallon,
arwon aina särkewäinen
niin kuin kiwi lasti-pallon.

Hyvän, waikka warsin suuren,
 wäärin käytös wähendääpi,
 taikka paisuttaa pahaksi;
 tuli hyvä hyödyttääpi,
 tuli waikuttaa wahingon.

Oma ombi sangarilla
 kuolduakin kunniansa,
 murha-miehen muisto-merkki
 ansaittu, ei aina saatu,
 hirwittävä hirsi-puunsa.

Kuolewaiset! kunnianne
 kurja meno kufistaa,
 niin kuin halla nitullanne
 kufat kaikki kallistaa.

Riikin-kukko, kufkistaisa
 kohden kärnä-koipiansa,
 päänsä painaapi alemma,
 tundemata tuhmuuttansa
 ylpeä sen ylendääpi.

Wiisasten luku on wähäinen vielä,
 tuhmissa joukkoja jokaisen tiellä.

Wiisaus on vielä työläs
 opittawa osawasti,

mutta oppi kehnon keinon
käypi tyllä keweästi.

Salomo ei suingan ollut
marxin mailla wiisautta,
koska taisi taiwahaista
tuota tunnolla rukoilla.

Yhden isän, yhden äidin,
sekä Luojan että luonnon
lapsen ovat kaikki luodut,
jonga tähden jokaisella
toista kohden totisesti
säälin säilymän pitäisi.

Latina ombi Laupiaalda
luotu luondo-kappalekin;
joka siis sen joutawasti
tunnotoina turmeleepi,
sille tuopi tuonelasfa
tilin teko tunnon tuskan.

Luoja luondo-kappaleille,
juhdaansa aiwan julma,
kotonansa ombi koira,
häijy itse ihmisille.

Katsellessa lauhistusta,
ilkeyttä ihmisyyden